

7-7972

T.C.
GENÇLİK VE SPOR
BAKANLIĞI

Güçlü yarınlar için

T.C.
GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

Sayı : B.20.0.ÖKM.0.00.00.00/ 748

05/10/2012

Konu : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Eskişehir Milletvekili Sayın Kazım Kurt'un tarafıma tevcih ettiği 7/7972 esas numaralı yazılı soru önergesine verilen cevaplar ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Suat KILIÇ
Gençlik ve Spor Bakanı

EKİ:

Cevabî yazı (4 sayfa)

**ESKİŞEHİR MİLLETVEKİLİ SAYIN KAZIM KURT TARAFINDAN VERİLEN
7/7972 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

SORULAR:

- 1- Sporda şiddetin esas nedeni ülkenin kötü yönetilmesi olabilir mi?
- 2- Hükümet yetkililerinin iddiasına göre dünyanın en büyük 17. Ekonomisi olan ülkenin sporda da sosyal ilişkilerde de dünyanın en önemli 17. ülkesi olması gerekmez mi?
- 3- Sporda şiddetin yaygın olarak görüldüğü ülkelerin gelişmiş ülkeler olması karşısında sizin iddialarınızda bir abartı olması olasılığı var mıdır?

CEVAPLAR:

Sporda şiddet eylemleri, sadece ülkemizde değil, gelişmiş/az gelişmiş ülke ayrımı yapmadan tüm dünyada sporun önündeki en önemli sorun olarak değerlendirilmekte ve sporda şiddetin önlenmesine yönelik uluslararası düzeyde ortak adımlar atılmakta ve alınan kararlar eylem birliği içinde hayata geçirilmektedir.

Bu çerçevede, “Sportif Karşılaşmalarda ve Özellikle Futbol Maçlarında Seyircilerin Şiddet Gösterileri ve Taşkınlıklarına Dair Avrupa Sözleşmesi” uyarınca hazırlanan 5149 sayılı Spor Müsabakalarında Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun'un 07 Mayıs 2004 tarihinde yürürlüğe girmesi sağlanmış, bilahare ortaya çıkan problemlerin ve eksikliklerin giderilmesi, uluslararası sözleşmelere ve gelişmelere paralellik sağlanması, diğer ülkelerin ve uluslararası kuruluşların düzenlemeleri de göz önünde bulundurularak, 5149 sayılı Kanunun yerine yeni bir Kanun Tasarısı hazırlanarak, **6222 sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun** adıyla, 14.04.2011 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

6222 sayılı Kanunla, ev sahibi spor kulüpleri, spor alanlarında sağlık ve güvenliğe kadar, ilgili spor federasyonları ve uluslararası spor federasyonlarınca belirlenen önlemleri almakla yükümlü kılınmışlardır.

Kanunla, çocuklar ve engellilerin müsabakaları izleyebilmeleri için yer tahsis edilmesi, seyircilerin oturma yerlerinin numaralandırılması, kapasitenin üzerinde ve biletsiz seyirci alınmaması hükme bağlanmıştır.

2013 yılından itibaren, "**Elektronik biletle**" maça girilebilmesi, bu amaçla elektronik kart oluşturulması, elektronik kartta, kişinin adı, soyadı, kimlik numarası ve fotoğrafının olması, seyircinin, izlemek istediği maçın biletinin bu karta yüklenmesi ve stadyuma girebilmek için bu kartın gösterilmesi esasları uygulamaya geçecektir.

Bilet organizasyonu ve seyircilerin spor alanlarına giriş ve çıkışlarına ilişkin denetim yetkisi federasyonlara verilecektir. Federasyonlar bu amaçla merkezi kontrol sistemi oluşturacak, elektronik kart için alınan kişisel bilgileri kendi bünyesindeki bir merkezi veri tabanında tutacak ve veri tabanı Maliye ve İçişleri Bakanlıklarının erişimine açık olacaktır. Aynı tarihten itibaren, spor alanlarında güvenliğin sağlanması ve bu düzenlemelere aykırı davranışların tespiti amacıyla gerekli teknik donanımlar kurulacaktır.

6222 sayılı Kanunla, Spor kulüpleri, genel kollukla birlikte görev yapmak üzere, yetecek sayıdaki silahsız özel güvenlik görevlisini, seyirci ve sporcuların sahadan ayrılacağı zamana kadar müsabakanın yapılacağı yerde bulundurmakla ve spor alanının iç güvenliğini sağlamakla yükümlü kılınmışlardır. Maç günü görevde olmayan kolluk görevlilerinin, günlük harcırahın iki katı kadar ödenekle maçlarda görevlendirilebilmesine imkan tanınmıştır.

Yine, spor kulüplerinin, yönetim kurulu üyeleri arasından bir veya birkaç kişiyi, taraftardan sorumlu kulüp temsilcisi olarak belirlemesi hükmü getirilmiştir.

Ayrıca bu Kanunla, sporda düzensizliğin, etik ve hukuk dışı davranışların önüne geçilebilmesi amacıyla, **şike ve teşvik primine muhtelif cezalar getirilmiştir.**

Bir spor müsabakasının sonucunu etkilemek amacıyla, bir başkasına kazanç veya sair menfaat temin eden kişinin 1 yıldan 3 yıla kadar hapis ve 20 bin güne kadar adli para cezasına çarptırılması, kendisine menfaat temin edilen kişinin de bu suçtan dolayı müşterek fail olarak cezalandırılması, şikeye katkıda bulunan kişilerin de aynı cezaya mahkum edilmeleri, maçtan önce şike ve teşvik primini ihbar edenlere ceza verilmemesi hükme bağlanmıştır.

İlgili hükümlere göre; şike ve teşvik primi kapsamına giren suçlarla ilgili olarak, hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararının verilemeyecek, verilen hapis cezasının seçenек yaptırımlara çevrilemeyecek ve ertelenemeyecek olması esasları getirilmiştir. Kanuna göre, bu suçların değişik zamanlarda birden fazla işlenmesi halinde, bunlardan en ağır cezayı gerektiren fiilden dolayı verilecek cezanın, 4'te 1'den 4'te 3'üne kadar artırılarak tek ceza olarak uygulanması, bu suçlardan cezaya mahkum olan kişinin; ayrıca TCK'nın 53. maddesi hükümlerine göre, spor kulüpleri ve federasyonların, bünyesinde sportif faaliyetler yapılan tüzel kişilerin yönetim ve denetim organlarında görev yapamayacakları hükmü getirilmiştir.

Kanun, milli takımların veya milli sporcuların başarılı olmasını ve spor kulüplerince kendi takım oyuncularına veya teknik heyetine müsabakada başarılı olabilmelerini sağlamak amacıyla prim verilmesi veya vaadinde bulunulması halinde söz konusu cezaların uygulanmayacağı esasını getirmiştir.

Diğer taraftan, **şiddetin ve müessif hadiselerin önüne geçebilmek amacıyla**, 6222 sayılı Kanunla, spor alanlarına ruhsatlı dahi olsa silahın, bulundurulması yasak olmayan

kesici, ezici, bereleyici veya delici aletlerin, patlayıcı, parlayıcı, yanıcı veya yakıcı maddeler ile uyuşturucu veya uyarıcı maddelerin ve alkollü içeceklerin sokulması yasaklanmıştır.

Bu Kanuna göre, genel kolluk görevlileri ile özel güvenlik görevlileri, izleyicilerin üstünü ve eşyasını teknik cihazlarla ve gerektiğinde el ile kontrol edebilecek ve arayabilecek, spor müsabakası öncesinde, esnasında, sonrasında, spor alanının çevresinde ve müsabakanın yapılacağı yere geliş ve gidiş güzergahlarında taraftarların üzeri ve eşyası aranabilecektir.

Kanunla, kesici, ezici, bereleyici veya delici aletler ile patlayıcı, parlayıcı, yanıcı veya yakıcı maddeleri spor alanlarına sokan kişinin, 1 yıla kadar hapis; müsabaka düzenini bozabilecek veya çevreyi kirletebilecek nitelikte her türlü maddeyi sokan kişinin ise 20 günden az olmamak üzere adli para, bu alet veya maddeleri seyircilere vermek amacıyla spor alanına sokan veya spor alanında seyircilere temin eden kişinin, 6 aydan 2 yıla kadar hapis, bu alet veya maddeleri spor alanında kullanan kişinin, bu nedenle maç düzeninin bozulması halinde, 3 aydan 1 yıla kadar hapis cezasına mahkum edilmesi hükme bağlanmıştır.

Spor alanlarına müsabaka sırasında uyuşturucu ve uyarıcı maddeler ile alkollü içecek sokan kişinin, adli para cezasına çarptırılması, spor alanlarına sokulması yasak olmayan maddeleri kullanarak müsabaka düzeninin bozulmasına sebebiyet veren kişinin, adli para cezasına mahkum edilmesi esası getirilmiştir.

Yine 6222 sayılı Kanunla, **hakaret olarak algılanacak tarzda aleni olarak söz ve davranışlarda bulunan taraftarlara**, şikayet şartı aranmaksızın, 15 günden az olmamak üzere adli para, spor alanlarında veya çevresinde toplum kesimlerini din, dil, ırk, etnik köken, cinsiyet veya mezhep farkı gözeterek hakaret edici söz ve davranışlarda bulunan kişiye 3 aydan 1 yıla kadar hapis cezası verilmesi hükmü getirilmiştir. Bu suçların, yazılı pankart taşınarak ve asılarak ya da duvarlara yazı yazılarak işlenmesi halinde cezanın yarı oranında artırılması hükmü benimsenmiştir.

Aynı Kanun, maç için seyirci kabulüne başlanmasından tahliyesine kadarki zaman içinde yetkisiz olarak müsabaka alanına, soyunma odalarına, odaların koridorlarına, sporcu çıkış tünellerine giren kişiye, yirmi günden az olmamak üzere adli para cezası verilmesine hükmetmiş, müsabakalarda meydana gelen zararların tazmini konusunda zarar veren kişileri ve onların taraftarı olduğu spor kulübünü müteselsilen sorumlu kılmıştır.

Bu Kanunla, şiddet olaylarına karışan kişinin müsabakaları ve antrenmanları izlemek amacıyla spor alanlarına girişinin yasaklanmasını öngören "**seyirden yasaklanma**" uygulaması da yürürlüğe girmiştir.

Alkol, uyuşturucu ya da uyarıcı madde etkisi altında olduğu açıkça anlaşılan kişinin, spor alanlarına giremeyeceği, bu şekilde giren kişinin dışarı çıkmamakta ısrar ederse zor kullanılarak dışarı çıkartılacağı hükme bağlanmıştır.

İlgili hükümle, seyirden yasaklanan kişiye, taraftarı olduğu kulübün maçının yapılacağı gün, maçın başlangıç saatinde ve bundan bir saat sonra bulunduğu yere en yakın genel kolluk birimine başvurma zorunluluğu getirilmiştir.

Kanunla, spor müsabakalarının güvenlik veya düzenini bozabilecek ya da sporda şiddeti teşvik edecek şekilde basın ve yayın yoluyla açıklamada bulunan kişilere 5 bin TL'den 50 bin TL'ye kadar, şiddeti teşvik edecek açıklamaları yayımlayan basın ve yayın organı işleticisine de 100 bin TL'den 500 bin TL'ye kadar idari para cezası verileceği hükme bağlanmıştır.

Bu kanun kapsamına giren suçlardan dolayı yargılama yapmaya, HSYK'nın ihtisas mahkemesi olarak görevlendireceği sulh ve asliye mahkemeleri yetkili kılınmıştır.

6222 sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun hükümlerinin yerine getirilmesi ile sporda şiddet ve düzensizliğin önlenmesine yönelik her türlü tedbirin alınması hususlarında 81 il valiliğine genelge gönderilerek konunun titizlikle takibi sağlanmıştır.

6222 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 14.04.2011 tarihinden bu güne kadar, bu Kanun kapsamında, toplam 1993 kişi hakkında yasal işlem yapılmış, bunlardan 1437 kişiyle ilgili olarak, spor müsabakalarını seyirden men kararı verilmiştir. (1347'si hakkında seyirden men kararı halen devam etmekte olup, 66'sına para cezası verilmiştir.)

Bu itibarla, uluslararası alanda da sporun temel sorunu olarak kabul edilen holiganizm, ırkçılıkla mücadele, organize suçlar, şike ve teşvik primi, spor alanında düzenin sağlanması, hakem, sporcu ve diğer ilgililere karşı eylemli ve sözlü saldırılar gibi fiillerin ve şiddet eylemlerinin önlenmesi ve spor müsabakalarında düzenin sağlanmasına yönelik Hükümetlerimiz tarafından gerçekleştirilen icraatların görmezlikten gelinmesi doğru değildir.

6222 sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun'un kesintisiz ve taviz vermeden uygulanmasıyla ve spor federasyonlarının, spor kulüplerinin, sporcuların, hakemlerin, taraftarların, iletişim kuruluşlarının ve diğer ilgili kişi ve kuruluşların da katkılarıyla, sporun evrensel değerlerine yaraşır sevgi ve kardeşlik ortamının oluşturulması ve spor alanlarından şiddetin uzaklaştırılması sağlanmış olacaktır.